

termez. Aynı zamanda onun gelişigüzel olmayan bir büyüklüğü de vardır. Çünkü güzel, düzene ve büyüklüğe dayanır. Bundan ötürü ne çok küçük bir şey güzel olabilir, çünkü kavrayışımız, algılanamayacak kadar küçük olanın sınırlarında dağılır, ne de çok büyük bir şey güzel olabilir. Zira o, bir kezde kavranamaz; bakanda birlik ve bütünlüğü sağlayamaz. Güzel olabilmek için nasıl maddi nesnelere ve canlı varlıkların, gözün kolayca kavrayabileceği bir büyüklükte olmaları gerekiyorsa, aynı şekilde öykünün de (*mythos*) anımsama gücünün kolayca saklayabileceği belli bir uzunlukta olması gerekir.”⁴

Aristoteles’in, sanat eserindeki güzelliğin temeli olarak gördüğü “ölçü” (*armoni*), yalınlık ilkesi açısından da önemlidir. Çocuğun algı, ilgi ve dikkati sınırlıdır. Uzun süre bir konu üzerinde yoğunlaşamaz, tali anlatımlar karşısında dikkati dağılarak ana konudan uzaklaşabilir, konunun bütünlüğünü algılayamayabilir. Onun dikkatini uzun süre bir nokta üzerinde tutabilmek, gerçekten ustalık ister. Dolayısıyla, çocuk edebiyatındaki yalınlık, basitlik, sadelik ve bunlardan oluşan güzellik, her haliyle çocuğun dikkati, algısı ve ilgisi dahilinde ortaya çıkar. Bu nedenle, ürünün niceliksel boyutu, çocuğun algı sınırını aşmayan bir nitelikte olması gerekir.

Ölçüde yalınlık kapsamında bir “bütünlük fikri”nden de söz edebiliriz. Bütünlük fikri, olaylar ve durumlar arasındaki doğal geçişlilik (*silsile*) ve mantıksal tutarlılıktır. Başı ve sonu olmayan, dağınık, düzensiz, tutarsız bir anlatım, öyküye yoğunlaşmasını engelleyerek çocuğun okuma zevkini körelteceği gibi, mantıklı düşünme ve hareket etme, neden sonuç ilişkisi kurma, kıyaslama, olayları bir sıra ve düzen içinde algılayabilme yetisini de zayıflatır. Bunu önlemenin en güzel yolu, öyküdeki bütünlüğü, olaylar ve durumlar arasındaki doğal geçişi sağlamak, öykünün uzunluğunu ve kısalığını çocuğun algı düzeyine göre ayarlamaktır. Ölçülülük ilkesinin bu özelliği, yine Aristoteles’in *Poetika*’sında şu şekilde ifade bulur: “Öykünün, kendi özüne uygun bir zevk duygusu yaratabilmesi için birlikli bir bütünden, kendi içinde tamamlanmış bulunan, başı, ortası ve sonu olan bir eylemden oluşması gerekir.”⁵

2.2. Dilde Yalınlık: Dilde yalınlık ilkesini “duruluk” veya “sadelik” kavramı ile karşılayabiliriz. Duruluk, anlamın berraklaşmasıdır. Bu da lisanı ilk ve öncelikli anlamı ile kullanmakla sağlanabilir. İnsan ruhunun karmaşık halleri ve ilişkileri yansıtmaz ona. Dünya farklı örtüler altında, karmaşık ilişkiler ağı içinde farklı anlamlar kazanmaz. Anlam katmanları mümkün olduğu kadar en aza iner. Ruhun ilk hali ve benliğin çıplaklaşması vardır onda, insan varlığının her türlü zihinsel birikimin uzağında dünyaya ilk açılımı vardır. Dünya ile ilişkinin dili, yalın bir dildir. Bu haliyle insanın karmaşık davranışlarını ve ruh hallerini değil, yeryüzünde insan olmanın anlamını en kestirme ve en yalın ifadelerle veren bir dildir. Bu dil, çocuğun gelişimine uygun olmalıdır. Önemli olan ileri ve gelişmiş bir dille değil, çocuğun zihinsel ve dilsel gelişimine uygun ve ona katkı sağlayacak bir dille iletişim kurmaktır. Bu da, edebiyat metinlerindeki çok anlamlılığın mümkün olduğu kadar dilin ilk anlamına indirgenmesi, söz içinde ortaya çıkabilecek güzel söyleyişlerin, dilin uzak anlamları üzerinden değil, ilk anlamı üzerinden yapılması ile gerçekleşebilir. Dolayısıyla kullanılan dilin düzeyi de, çocuğun algı ve zihinsel gelişim düzeyine göre ayarlanmalı-